

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Brně rozhodl v senátu složeném z předsedy senátu Mgr. Milana Procházky a soudců Mgr. Karla Černína, Ph.D., a JUDr. Ing. Venduly Sochorové ve věci

žalobce: **M. Z.**

zastoupen advokátkou JUDr. Naděždou Zetkovou
sídlem Vidče 509, pracoviště Bezručova 206, Rožnov pod Radhoštěm

proti

žalovanému: **Odvolací finanční ředitelství**
sídlem Masarykova 427/31, Brno

o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 3. 6. 2020, č. j. 21661/20/5100-31461-709097

takto:

- I. Žaloba se zamítá.
- II. Žalobce nemá právo na náhradu nákladů řízení.
- III. Žalovanému se náhrada nákladů řízení nepřiznává.

Odůvodnění:

I. Vymezení věci

1. Žalobce se podanou žalobou domáhal přezkoumání rozhodnutí žalovaného označeného v záhlaví tohoto rozsudku (dále jen „napadené rozhodnutí“). Napadeným rozhodnutím

žalovaný rozhodl o zamítnutí žalobcova odvolání proti rozhodnutí Finančního úřadu pro Zlínský kraj (dále jen „správce daně“) ze dne 30. 12. 2019, č. j. 2140332/19/3312-70462-803381 - platebnímu výměru na daň z převodu nemovitostí (dále jen „platební výměr“).

II. Obsah žaloby

2. Žalobce je přesvědčen, že podstatou sporu je to, zda nemovitosti, resp. spoluvlastnický podíl na nemovitostech vložených žalobcem do obchodní společnosti RentaCom a.s. (dále jen „RentaCom“) a následně s tím spojené akcie jsou ve společném jmění manželů a zda tato skutečnost má podstatný vliv na řešení předmětné věci a také různý výklad pojmu „zánik účasti společníka“. Žalobce se s odkazem na nález Ústavního soudu ze dne 11. 1. 2008, sp. zn. IV. ÚS 814/06 dovolává teleologického výkladu.
3. Dále žalobce uvádí, že spoluvlastnický podíl na nemovitostech vložených do RentaCom nabyt v období 2011 a 2012, a to za trvání manželství s paní I. Z. uzavřeného dne 22. 9. 1984. Jejich společné jmění manželů bylo zúženo teprve rozsudkem soudu, který nabyt právní moci dne 13. 2. 2013. Skutečnost, že v kupních smlouvách nebylo uvedeno, že kupní cena byla hrazena z prostředků spadajících do společného jmění manželů, nemá na nabytí předmětného spoluvlastnického podílu do společného jmění manželů žádný význam.
4. Žalobce namítá, že v případě vkladu nemovitostí ve společném jmění manželů do základního jmění obchodní společnosti uplatňují osvobození od daně oba manželé, aby nemovitost sdílela společný osud. Na podporu své argumentace žalobce cituje rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 22. 12. 2004, č. j. 7 Afs 29/2003-65. Žalobci je známo, že z citovaného rozsudku plyne, že společníkem se stává pouze ten manžel, který podíl nabyt a že *„[r]ozhodným subjektem pro posouzení osvobození od daně je v daném případě manžel O. D., neboť jen on se stal společníkem společnosti ICEC WOOD, spol. s r. o., a od jeho účasti je tedy nutno odvíjet i nárok na osvobození od daně“*.
5. Žalobce je však přesvědčen, že pokud se dostalo osvobození od daně oběma manželům, tedy osvobození, které zákon přiznává i manželce, aniž by ona sama konkrétně naplnila jeho podmínky již při vkladu, měl by tento postup být zachován logicky později i v situaci, kdy dochází u manželů fakticky i právně ke střídání jejich členství ve společnosti. Podmínka setrvání účasti společníka ve společnosti má podle žalobce ve vztahu ke společnému jmění manželů a institutu manželství absurdní důsledky.

III. Vyjádření žalovaného

6. Žalovaný navrhuje podanou žalobu zamítnout, jelikož vznesené námitky považuje za nedůvodné. Odkazuje na napadené rozhodnutí a argumentuje ke každému žalobnímu bodu.

IV. Posouzení věci krajským soudem

7. Žaloba byla podána včas [§ 72 odst. 1 zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.“)], osobou k tomu oprávněnou (§ 65 odst. 1 s. ř. s.) a jedná se o žalobu přípustnou. Soud ve věci rozhodl bez nařízení jednání za splnění zákonných podmínek (§ 51 odst. 1 s. ř. s.), a sice souhlasu účastníků.
8. Dle § 75 odst. 1, 2 s. ř. s. vycházel soud při přezkoumání žalobou napadeného rozhodnutí ze skutkového a právního stavu, který tu byl v době rozhodování správního orgánu. Krajský soud přezkoumal napadené rozhodnutí žalovaného v mezích uplatněných

žalobních bodů, jakož i z pohledu vad, k nimž je povinen přihlížet z úřední povinnosti, a dospěl k závěru, že žaloba není důvodná.

9. Z obsahu správního spisu vyplynuly následující podstatné skutečnosti.
10. Žalobce vložil při založení RentaCom do základního kapitálu této obchodní společnosti podíl ve výši ideální $\frac{1}{4}$ na nemovitých věcech v k. ú. Pržno, blíže specifikovaných v prohlášení vkladatelů o vložení spoluvlastnických podílů na nemovitých věcech do obchodní společnosti ze dne 28. 12. 2012. Právní účinky vkladu vlastnického práva do katastru nemovitostí vznikly dnem 11. 3. 2013 (viz rozhodnutí Katastrálního úřadu pro Zlínský kraj sp. zn. V-607/2013-810). Základní kapitál RentaCom byl rozvržen na určitý počet akcií o určité jmenovité hodnotě [15 kusů kmenových akcií na jméno v listinné podobě o jmenovité hodnotě 1 000 000 Kč (A01 – A15); 4 ks kmenových akcií na jméno v listinné podobě o jmenovité hodnotě 500 000 Kč (B01-B04); 4 ks kmenových akcií na jméno v listinné podobě o jmenovité hodnotě 50 000 Kč (C01-C04)]. Žalobce nabyl 2 kusy kmenových akcií na jméno o jmenovité hodnotě 1 000 000 Kč, 1 kus kmenové akcie na jméno o jmenovité hodnotě 500 000 Kč a 1 kus kmenové akcie na jméno o jmenovité hodnotě 50 000 Kč. O tomto právním jednání byl sepsán notářský zápis Mgr. E. V., notářkou, ze dne 28. 12. 2012, sp. zn. NZ 265/2012, N 296/2012.
11. Dne 12. 6. 2013 podal žalobce přiznání k dani z převodu nemovitostí, v němž uplatnil nárok na osvobození od daně podle zákona č. 357/1992 Sb., o dani dědické, dani darovací a dani z převodu nemovitostí (dále jen „zákon o trojdani“), ve znění účinném pro období rozhodné pro stanovení daňové povinnosti žalobce, tj. ke dni 11. 3. 2013.
12. Součástí správního spisu je rovněž rozsudek Okresního soudu ve Vsetíně – pobočka ve Valašském Meziříčí, ze dne 9. 1. 2013, který nabyl právní moci dne 13. 2. 2013 a kterým zmíněný okresní soud rozhodl tak, že společné jmění manželů I. a M. Z. vzniklé uzavřením manželství dne 22. 9. 1984 se zužuje až na věci tvořící obvyklé vybavení domácnosti. Součástí správního spisu je také notářský zápis ze dne 13. 6. 2014, sp. zn. NZ 212/2014, N 243/2014, jehož přílohou je seznam akcionářů ke dni 13. 6. 2014 a dále notářský zápis ze dne 11. 10. 2016, sp. zn. NZ 248/2016, N 253/2016, jehož přílohou je seznam akcionářů ke dni 11. 10. 2016.
13. Výzvou ze dne 9. 11. 2018 správce daně vyzval žalobce k prokázání skutečnosti, že trvá jeho účast v RentaCom. V reakci na výzvu žalobce správci daně sdělil, že akcie RentaCom nabyly za trvání manželství s paní I. Z. a ze společných finančních prostředků, tudíž se dle jeho názoru jedná o majetek, který je součástí společného jmění manželů. V důsledku dohody s předsedou představenstva RentaCom a v důsledku zajištění transparentnosti při hlasování na valných hromadách obchodní společnosti začala vystupovat jako nositelka práv a povinností paní I. Z. Proto byly akcie nově vedeny na její jméno. Manželka žalobce je akcionářem doposud. Jako důkazní prostředek přiložil žalobce fotokopie akcií emitovaných 15. 1. 2018, které jsou v držení jeho manželky. V případě společného jmění manželů nemůže darovat, prodat apod. obecně převést majetek ve společném jmění manželů jeden z manželů na druhého z manželů. Podle názoru žalobce jsou nadále splněny podmínky pro osvobození od daně podle § 20 odst. 6 zákona o trojdani.
14. Správce daně platebním výměrem vyměřil žalobci daň z převodu nemovitostí ve výši 120 000 Kč, jelikož neprokázal, že byly splněny podmínky pro osvobození od daně. V odůvodnění platebního výměru správce daně mimo jiné uvedl, že vzhledem k tomu, že

se žalobce stal účastníkem RentaCom až poté, co bylo společné jmění manželů zúženo (právní účinky vkladu prohlášení vkladatelů do obchodní společnosti nastaly dne 3. 11. 2013), nemohl nabýt akcie RentaCom do společného jmění manželů a ani v současnosti, kdy má tyto akcie v držení paní I. Z., nemohou být tyto akcie součástí společného jmění manželů. Pokud akcionář přestane být vlastníkem akcií obchodní společnosti, zanikne i jeho účast v této společnosti, neboť právě s akcií jsou spojena práva akcionáře jako společníka podílet se podle obchodního zákoníku a stanov společnosti na jejím řízení, zisku a likvidačním zůstatku při zániku společnosti (§ 155 odst. 1 zákona č. 513/1991 Sb., obchodní zákoník, ve znění účinném v roce 2013). Proti platebnímu výměru podal žalobce odvolání.

15. V odvolání žalobce mimo jiné argumentoval, že spoluvlastnický podíl na předmětných nemovitých věcech nabyt za trvání manželství s paní I. Z. a platí, že takto nabyté věci jsou ve společném jmění manželů. Rovněž akcie nabyt za trvání manželství. Stal-li se jeden z manželů společníkem obchodní společnosti za trvání manželství, jeho práva a povinnosti společníka vyjádřené jejich majetkovou hodnotou jsou ve společném jmění manželů.
16. Napadeným rozhodnutím žalovaný odvolání žalobce zamítl a platební výměr potvrdil. Žalovaný při posuzování dané věci dospěl k závěru, že jak spoluvlastnický podíl na nemovitých věcech tak akcie nabyt do výlučného vlastnictví pouze žalobce. V odůvodnění napadeného rozhodnutí žalovaný nicméně uvedl, že skutečnost, zda spoluvlastnický podíl na předmětných nemovitých věcech náležel do společného jmění manželů či nikoli není pro danou věc zcela podstatná. Majetková hodnota akcií a účast ve společnosti jsou dvě rozdílné věci (§ 143 odst. 2 zákona č. 40/1964 Sb., občanský zákoník, ve znění účinném v roce 2013). V případě, kdy majetková hodnota je součástí společného jmění manželů, svědčí účast ve společnosti pouze jednomu z manželů. Součástí společného jmění manželů by tedy byla pouze majetková hodnota nabytého podílu (např. akcie), avšak druhý z manželů, který se nestal společníkem či akcionářem společnosti, nemá právo osobní účasti na vedení společnosti. Nemůže se účastnit valné hromady, hlasovat na ní, ani nemůže vykonávat žádná akcionářská práva ve vztahu ke společnosti (viz rozsudek Krajského soudu v Praze sp. zn. 24 Co 50/2004). V notářském zápisu o založení RentaCom je jako vkladatel a zakladatel obchodní společnosti uveden pouze žalobce (nikoli paní I. Z.), a akcie byly rovněž upsány pouze zakladateli, tedy žalobci. Postavení společníka v RentaCom měl při její založení pouze žalobce. Také v zakladatelské listině je jako jeden ze zakladatelů RentaCom uveden pouze žalobce, není zde zmínka o jeho manželce. Následně k datu 11. 10. 2016 a později je však v seznamu akcionářů uvedena naopak paní I. Z. a žalobce již nikoli. Žalovaný tedy dospěl ve shodě se správcem daně k závěru, že účast žalobce na RentaCom zanikla ještě před uplynutím pětiletého časového testu pro osvobození dle § 20 odst. 6 písm. d) zákona o trojdani.
17. Pro posouzení věci je klíčové, zda byla naplněna podmínka pro osvobození od daně z převodu nemovitostí spočívající v dodržení pětiletého časového testu podle § 20 odst. 6 písm. d) druhé věty zákona o trojdani. Podle § 20 odst. 6 písm. d) zákona o trojdani platí, že *„[o]d daně darovací a daně z převodu nemovitostí jsou osvobozeny vklady vložené do základního kapitálu obchodní společnosti nebo družstva podle obchodního zákoníku nebo podle právního řádu jiného evropského státu (dále jen „vklad“), má-li tato obchodní společnost nebo družstvo sídlo v tuzemsku nebo na území jiného evropského státu. Je-li vkladem nemovitost, osvobození se neuplatní, jestliže do pěti let od vložení vkladu zanikne účast společníka obchodní společnosti nebo člena v družstvu (dále jen "společník"), s výjimkou případu úmrtí společníka, a*

nemovitost není společníku vrácena. Osvobození zůstává rovněž zachováno, zanikne-li účast společníka za trvání konkursu, podle soudem schváleného reorganizačního plánu nebo podle soudem schváleného oddlužení. Po dobu těchto pěti let neběží lhůta pro vyměření daně. Zánik účasti ve společnosti nebo členství v družstvu do pěti let od vložení nemovitosti jako vkladu je společník povinen oznámit do 30 dnů ode dne zániku účasti nebo členství místně příslušnému správci daně; součástí tohoto oznámení je i sdělení o způsobu vypořádání.“ (zvýraznění doplněno)

18. Podle žalobce by neměla přerušit časový test skutečnost, že část zákonem stanovené doby byl společníkem RentaCom žalobce a část zákonem stanovené doby byla společníkem RentaCom manželka žalobce, jelikož podíl na nemovitých věcech, který byl vložen do obchodní společnosti, a s tím spojené akcie jsou ve společném jmění manželů. Tuto skutečnost považuje žalobce pro posouzení věci za stěžejní. Žalobce poukazuje na to, že osvobození od daně uplatňují oba manželé a nelze osvobodit od daně jen jednoho z manželů. Podmínka setrvání účasti společníka ve společnosti má podle žalobce ve vztahu ke společnému jmění manželů a institutu manželství absurdní důsledky.
19. Jinými slovy žalobce má za to, že § 20 odst. 6 písm. d) zákona o trojdani je třeba vykládat tak, že pokud byla do základního kapitálu obchodní společnosti vložena nemovitá věc, která byla ve společném jmění manželů, a manželé nabyli obchodní podíl do společného jmění, osvobození zůstává rovněž zachováno, pokud se manželé právně i fakticky „vystřídají“ v účasti ve společnosti, kdy namísto jednoho z manželů se společníkem stane druhý z manželů.
20. Zákonná úprava daně z převodu nemovitostí neobsahuje pravidla pro případ vzniku účasti manželů v obchodní společnosti, kdy za trvání manželství byla vložena do základního kapitálu společnosti nemovitá věc, která tvořila společného jmění manželů, a manželé nabyli obchodní podíl do společného jmění. Proto je třeba podle obecných výkladových zvyklostí vyjít z obecných právních předpisů, které na takovou situaci dopadají.
21. Ustanovení § 143 odst. 2 původního občanského zákoníku (zák. č. 40/1964 Sb., občanský zákoník) uvádělo, že *„[s]tane-li se jeden z manželů za trvání manželství společníkem obchodní společnosti nebo členem družstva, nezakládá nabytí podílu, včetně akcií, ani nabytí členských práv a povinností členů družstva, účast druhého manžela na této společnosti nebo družstvu, s výjimkou bytových družstev.“* K tomu Nejvyšší soud v rozsudku ze dne 20. 7. 2004, sp. zn. 22 Cdo 700/2004, dovodil, že jestliže jen jeden z manželů nabude za trvání manželství a z prostředků patřících do společného jmění manželů obchodní podíl ve společnosti, stává se tím získaný majetek (hodnota takového podílu) ze zákona součástí společného jmění manželů, aniž by se oba manželé současně stali „kolektivními“ společníky ve společnosti. Pro úplnost lze dodat, že § 709 odst. 3 zákona č. 89/2012 Sb., občanský zákoník, ve znění pozdějších předpisů, který je obsažen v oddíle 2 označeném nadpisem „*Manželské majetkové právo*“, uvádí, že *„[s]oučástí společného jmění je také podíl manžela v obchodní společnosti nebo družstvu, stal-li se manžel v době trvání manželství společníkem obchodní společnosti nebo členem družstva. To neplatí, pokud jeden z manželů nabyl podíl způsobem zakládajícím podle odstavce 1 jeho výlučné vlastnictví. Nabytí podílu nezakládá účast druhého manžela na této společnosti nebo družstvu, s výjimkou bytových družstev.“* (zvýraznění doplněna).
22. S ohledem na výše uvedené lze podle krajského soudu souhlasit se závěrem žalovaného, že součástí společného jmění manželů se stává „toliko“ majetková hodnota spjatá s obchodním podílem. Jen ta je manželům společná. Právní postavení manželů je však

odlišné. Pouze jeden z manželů je prostřednictvím obchodního podílu účasten ve společnosti jako společník. Druhý manžel není účasten ve společnosti a „pouze“ majetkově participuje na hodnotě obchodního podílu.

23. Bylo by tak v logickém rozporu s výše citovanými ustanoveními zákonů jakož i s výkladem Nejvyššího soudu, aby pouhá případná majetková participace jednoho z manželů na hodnotě obchodního podílu byla považována rovněž za formu „účasti společníka v obchodní společnosti“ ve smyslu § 20 odst. 6 písm. d) zákona o trojdaní.
24. Pojem „zánik účasti společníka v obchodní společnosti“ pak Nejvyšší správní soud při interpretaci § 20 odst. 6 písm. e) zákona o trojdaní opakovaně vykládá tak, že se vztahuje na všechny případy, kdy určitá osoba přestala být účastna v jakékoliv obchodní společnosti, bez ohledu na formu, v níž je faktická účast vyjádřena (obchodní podíl, akcie). Není přitom rozhodné, z jakého důvodu k ukončení účasti společníka v obchodní společnosti došlo, nýbrž že se tak stalo (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 24. 8. 2021, č. j. 2 Afs 137/2019 – 50). Podle výkladu Nejvyššího soudu rovněž není pochyb, že převede-li akcionář akcie na jiného, převádí tím i práva a povinnosti a jim odpovídající účast ve společnosti a logicky tím pak zanikne i jeho účast ve společnosti neboť akcie je jejím vyjádřením (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 15. 10. 2008, č. j. 5 Afs 62/2008-52).
25. Ze správního spisu zcela nepochybně vyplývá, že společníkem a vkladatelem nemovitých věcí do základního kapitálu RentaCom se stal při založení této společnosti pouze žalobce. Jedině žalobce (nikoli jeho manželka) se zavázal k účasti ve společnosti podpisem zakladatelského dokumentu a účast společníka ve společnosti a z ní plynoucí práva a povinnosti byla tedy spjata výhradně s osobou žalobce.
26. Rozhodná pro posouzení naplnění podmínek pro osvobození od daně je tak skutečnost, zda byl žalobce po celou zákonem stanovenou dobu (v dané věci konkrétně od 11. 3. 2013 do 11. 3. 2018) účasten v RentaCom, v jejímž základním kapitále je vložen předmětný spoluvlastnický podíl na nemovitých věcech.
27. Z notářského zápisu ze dne 13. 6. 2014, sp. zn. NZ 212/2014, N 243/2014, jehož přílohou je seznam akcionářů ke dni 13. 6. 2014, plyne, že k tomuto dni byl žalobce ještě akcionářem RentaCom, přičemž vlastnil 2 ks kmenových akcií na jméno v listinné podobě o jmenovité hodnotě 1 000 000 Kč, každá A01, A02; 1 ks kmenových akcií na jméno v listinné podobě o jmenovité hodnotě 500 000 Kč, B01; 1 ks kmenových akcií na jméno v listinné podobě o jmenovité hodnotě 50 000 Kč, C01. Obsah seznamu akcionářů ke dni 13. 6. 2014 žalobce nečiní sporným.
28. Ovšem z notářského zápisu ze dne 11. 10. 2016, sp. zn. NZ 248/2016, N 253/2016, jehož přílohou je seznam akcionářů ke dni 11. 10. 2016, vyplynulo, že žalobce akcionářem v době valné hromady již nebyl. Jedinými akcionáři RentaCom byli v té době manželka žalobce, pan M. Z. a obchodní společnost COMMODUM, spol. s r.o. Obsah seznamu akcionářů ke dni 11. 10. 2016 žalobce rovněž nečiní sporným. Dle zmíněného seznamu akcionářů vlastnila manželka žalobce 2 ks kmenových akcií na jméno v listinné podobě o jmenovité hodnotě 1 000 000 Kč, každá A01, A02; 1 ks kmenových akcií na jméno v listinné podobě o jmenovité hodnotě 500 000 Kč, B01; 1 ks kmenových akcií na jméno v listinné podobě o jmenovité hodnotě 50 000 Kč, C01. To svědčí o tom, že v období od konání valné hromady dne 13. 6. 2014 do konání valné hromady dne 11. 10. 2016 došlo k převodu všech akcií žalobce na jeho manželku. S ohledem na zánik společného jmění

manželů k těm věcem a jiným majetkovým hodnotám, které netvoří obvyklé vybavení společné domácnosti, a to ke dni právní moci shora zmíněného rozsudku okresního soudu ve Vsetíně – pobočka ve Valašském Meziříčí (tj. 13. 2. 2013), nebyl takový převod akcií mezi manžely vyloučen.

29. Manželka žalobce se tedy nejpozději ke dni 11. 10. 2016 stala výlučným vlastníkem akcií RentaCom a byla oprávněna s nimi disponovat zcela samostatně (bez ohledu na vůli žalobce). Pokud se veškeré akcie žalobce, v nichž je vyjádřena faktická účast společníka ve společnosti, staly výlučným vlastnictvím manželky žalobce (což ostatně sám žalobce uvádí a dokládá), účast žalobce v RentaCom, včetně všech práv a povinností s touto účastí spojených, zanikla a žalobce se dostal do postavení zcela mimo společnost. Žalobce nemohl spoléhat na to, že bude moci mít vliv na RentaCom prostřednictvím své manželky. Pro úplnost lze dodat, že i kdyby nějaký nepřímý vliv žalobce na RentaCom prostřednictvím své manželky vykonával, pak nelze mezi tento vliv a postavení společníka klást rovnítko (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 24. 8. 2021, č. j. 2 Afs 137/2019 – 50).
30. Údaje o akcionářích RentaCom uvedené v listinách založených ve sbírce listin obchodního rejstříku ani žalobcem předložené akcie znějící na jméno manželky emitované dne 15. 1. 2018 tak nesvědčí o nepřetržité účasti žalobce v RentaCom od 11. 3. 2013 do 11. 3. 2018. Žalobce nedoložil nic, co by mohlo jeho účastenství vyjadřovat a neunesl tak důkazního břemeno ve vztahu k tvrzení o jeho nepřetržité účasti v RentaCom.
31. Krajský soud tedy považuje za správný závěr orgánů finanční správy, že žalobce nesetřval ve společnosti po celou zákonem stanovenou dobu - jeho účast zanikla dříve než po pěti letech (a předmětný spoluvlastnický podíl na nemovitých věcech mu po ukončení účasti ve společnosti nebyl vrácen).
32. Zákon taxativně určuje výjimky, kdy je osvobození zachováno, ačkoli účast společníka v obchodní společnosti zanikne dříve, než uplyne zákonem stanovená doba pěti let. Jedná se o případ úmrtí společníka nebo zánik účasti společníka za trvání konkurzu. Mezi tyto výjimky zákon neřadí zánik účasti v důsledku převodu obchodního podílu včetně akcií mezi manželi. Tento důvod ukončení účasti společníka ve společnosti tak nemůže mít na daňovou povinnost žádný vliv. Pokud by krajský soud připustil opak, jak požaduje žalobce, rozšiřoval by tím zákonem stanovené podmínky pro osvobození od daně z převodu nemovitostí, což krajskému soudu nepřísluší, a rovněž by tím došlo k popření závěrů ohledně zániku účasti společníka ve společnosti plynoucí z výše zmíněné judikatury Nejvyššího správního soudu.
33. Žalobce správně argumentuje, že pokud by předmětný spoluvlastnický podíl na nemovitých věcech, který žalobce vložil do RentaCom, náležel do společného jmění manželů, majetkové a daňové provázání manželů by se projevilo tak, že daňová povinnost a podmíněné osvobození by se vztahovaly jak na žalobce, tak na jeho manželku, tedy na celý převod (aby nemovitá věc sdílela společný osud). Nicméně to je třeba v dané věci vykládat tak, že pokud by žalobce splnil časový test podle § 20 odst. 6 písm. d) zákona o trojdani, bylo by přiznáno osvobození od daně i manželce žalobce, aniž ona sama naplnila jeho podmínky. Což ovšem neznamená, že by se tím na manželku žalobce mělo nahlížet jako na společníka obchodní společnosti. V případě nesplnění zákonné podmínky setrvání žalobce v obchodní společnosti po zákonem stanovenou dobu by se pak osvobození nepřiznalo žádnému z manželů (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze

dne 13. 11. 2003, č. j. 2 Afs 6/2003-53, š. ze dne 20. 7. 2004, č. j. 2 Afs 32/2003-58). A právě taková situace by nastala v nyní souzeném případě.

34. V uvedených souvislostech tedy pro posouzení dané věci nebylo nezbytné zjišťovat, jak se mylně domnívá žalobce, zda spoluvlastnický podíl na nemovitých věcech vložený žalobcem do RentaCom či majetková hodnota spjatá s obchodním podílem na RentaCom byly ve společném jmění žalobce a jeho manželky či nikoli. Vyřešení této otázky by nemělo žádný vliv na závěr, že v dané věci nedošlo k naplnění podmínek pro osvobození od daně z převodu nemovitostí.
35. Pokud jde o námitku týkající se teleologického výkladu vycházejícího ze smyslu a účelu zákona, krajský soud uvádí následující. Smyslem a účelem osvobození vkladů vložených do základního kapitálu obchodní společnosti byl zájem státu na rozvoji podnikání, přičemž nastavením časového testu pro osvobození vkladu nemovité věci do obchodní společnosti od daně se zákonodárce snažil zabránit obcházení zákona (k tomu by docházelo typicky tak, že by namísto prodeje nemovité věci obchodní společnosti, spojenému s daňovou povinností, byla nemovitá věc do společnosti vložena jako vklad, a poté by došlo k zániku účasti ve společnosti s tím, že by byl namísto kupní ceny vyplacen vypořádací podíl). Z toho však nelze automaticky dovozovat, že pokud ke vkladu nemovité věci do základního kapitálu obchodní společnosti nedošlo primárně s vidinou daňové úlevy, že by bylo možné odhlížet od zákonem stanovené podmínky „účasti ve společnosti“, jak je v obchodním právu obecně vnímána (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 24. 8. 2021, č. j. 2 Afs 137/2019 – 50). Zákon o trojdání tuto podmínku zcela srozumitelně a jednoznačně stanovil a žalobce ji tak mohl zohlednit při svém rozhodnutí převést své akcie. Pokud chtěl žalobce dosáhnout na osvobození od daně z převodu nemovitostí, měl přistoupit k převodu veškerých svých akcií na třetí osobu (manželku) až po uplynutí zákonem stanoveného časového testu. To však žalobce neučinil, čímž vyloučil možnost aplikace osvobození od daně.

V. Závěr a náklady řízení

36. Krajský soud na základě všech výše uvedených skutečností a úvah neshledal žalobu důvodnou, proto ji postupem podle § 78 odst. 7 s. ř. s. zamítl.
37. O náhradě nákladů řízení rozhodl soud podle § 60 odst. 1 s. ř. s., podle něhož nestanoví-li tento zákon jinak, má účastník, který měl ve věci plný úspěch, právo na náhradu těch nákladů řízení před soudem, které důvodně vynaložil, proti účastníkovi, který úspěch ve věci neměl. Žalobce před soudem neuspěl (soud žalobu zamítl jako nedůvodnou), proto nemá právo na náhradu nákladů řízení. Žalovanému správnímu orgánu, kterému by jinak jakožto úspěšnému účastníkovi řízení právo na náhradu nákladů řízení příslušelo, však žádné náklady řízení nad rámec jeho běžné administrativní činnosti nevznikly, a proto mu je nelze přiznat (srov. usnesení rozšířeného senátu ze dne 31. 3. 2015, č. j. 7 Afs 11/2014-47, č. 3228/2015 Sb. NSS).

Poučení:

Proti tomuto rozsudku lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává u Nejvyššího správního soudu. V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních právních předpisů vyžadováno pro výkon advokacie.

Brno 27. 9. 2022

Mgr. Milan Procházka
předseda senátu